

MARIESTAD

Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Enhet Kvarnstenens skola och fritidshem
Läsår 2016-2017

Innehåll

Inledning.....	3
Ansvarig för planen	3
Kvarnstensskolans vision.....	3
Syfte	3
Delaktighet och ansvar	3
Elevers delaktighet.....	3
Personalens delaktighet.....	4
Vårdnadshavares delaktighet.....	4
Vad är trakasserier, kränkande behandling och diskriminering?	4
Trakasserier.....	4
Kränkande behandling.....	4
Diskriminering.....	4
Utvärdering.....	5
Främjande och förebyggande arbete	5
Främjande arbete	6
<i>Elevråd</i>	6
Främjande insatser av diskrimineringsgrunderna.....	7
Kartläggning.....	8
Referenser.....	11
Bilaga 1 – Anmälan till förskolechef/rektorer vid diskriminering och kränkande behandling.....	12
Bilaga 2 – Anmälan till nämnden vid diskriminering och kränkande behandling	13

Inledning

Som stöd för arbetet med likabehandling och mot diskriminering och kränkningar, ska varje förskola/pedagogisk omsorg/skola utarbeta en plan mot diskriminering och kränkande behandling. Arbetet med den är det systematiska kvalitetsarbetet inom området. Planen kan ses som en dokumentation av det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet och den ska upprättas årligen för varje verksamhet inom förskolan, den pedagogiska omsorgen och skolan. I planen ska det finnas mål för de främjande och förebyggande insatserna som bygger på kartläggningar och utvärderingar av tidigare års arbete. Där ska finnas en beskrivning av vilket arbete som planeras och vilka rutiner som gäller. Planen ska beskriva hur barn och elever medverkar i det främjande och förebyggande arbetet.

Planen ska vara känd hos alla i verksamheten samt hos barns och elevers vårdnadshavare.

Ansvarig för planen

Fredrik Angelteg - rektor

Kvarnstensskolans vision

Med ett lärande i en trygg miljö som präglas av: ärlighet, tolerans och generositet vill vi hjälpa till att skapa: nyfikna, positiva och ansvarstagande barn som är väl förberedda för kommande utmaningar och krav. Alla elever är allas ansvar. I en god lärmiljö blir alla elever i klassrummet sedda och bekräftade. Skolans vardag innehåller positiva möten där olikheter är berikande. Varje elev ska nå kunskapsmålen så långt som möjligt utifrån sina förutsättningar.

Syfte

Kvarnstensskolans plan för att främja trivsel och goda relationer grundar sig på bestämmelser i skollagen (2010:800), diskrimineringslagen (2008:567) och förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling (2006:1083). Enligt dessa lagar ska skolan arbeta för barns/elevers lika rättigheter och möjligheter samt mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling. Ett steg i arbetet är att varje år ta fram en ny plan för detta arbete. Planen syftar till att säkerställa barns/elevers rättigheter.

Delaktighet och ansvar

Ytterst ansvarig för verksamhetens likabehandlingsarbete och planens upprättande är rektor. Ansvariga för att aktuella åtgärder utförs är rektor, elevhälsan och all personal i samarbete med eleverna.

Elevers delaktighet

I klasserna har vi bland annat klassråd. Vi samtalar återkommande om allas lika värde och hur vi ska vara mot varandra. I klasserna arbetar vi med ömsesidig respekt, hur viktigt det är att lyssna på varandra, hjälpa varandra, låta varandras saker vara, vara snälla mot varandra, låta alla vara med i leken och låta alla få vara som de är. Utifrån samtal med eleverna utarbetar vi tydliga regler och rutiner tillsammans med eleverna både för skolan som helhet, i samtliga klasser och på fritidshemmet.

Personalens delaktighet

Personalen ska på APT diskutera planen samt bestämma främjande och förebyggande insatser. Personalen ska diskutera med varandra för att komma fram till ett likvärdigt förhållningssätt på skolan. Personalen arbetar också med respekt utifrån diskrimineringsgrunderna. Personalens ansvar är att följa verksamhetens arbete med likabehandlingsplanen och vara väl insatt med dess innehåll samt ifrågasätta och reflektera över de normer och värderingar som han/hon förmedlar. Personalen har skyldighet att arbeta utifrån planen samt arbeta för att den är väl förankrad i verksamheten.

Vårdnadshavares delaktighet

Planen diskuteras och utvärderas på föräldraföreningsmöten. Planen presenteras på föräldramöte och den finns på hemsidan.

Vad är trakasserier, kränkande behandling och diskriminering?

Trakasserier

Trakasserier är när någon kränker en annans värdighet och det har samband med kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder. Det kan handla om att retas, mobba, frysa ut någon, knuffas med mera. Trakasserier kan också vara av sexuell natur. De kallas då för sexuella trakasserier. Det kan handla om beröringar, tafsande, skämt, förslag, blickar eller bilder som är sexuellt anspelade.

Kränkande behandling

Kränkande behandling är när någon behandlar en annan människa illa, men som inte har samband med någon diskrimineringsgrund. Exempel:

- fysiska (slag, knuffar)
- verbala (hot, svordomar, öknamn)
- psykosociala (utfrysning, blickar, att alla går när man kommer)
- texter och bilder (elaka lappar, foton, sms, sociala medier m.m.)

Diskriminering

Diskriminering är när någon person på osakliga grunder behandlar en elev sämre än andra elever och det har samband med:

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

Utvärdering

Vilka utvecklingsområden och analyser ska vi ta fasta på och hur förbättrar vi verksamheten till nästkommande läsår i våra arbetsområden, för att stärka trygghet?

Föregående års plan har utvärderats under läsårets gång genom sammanställning/analys av "temperaturtagning", i form av trivselenkät, i varje klass, 2 ggr per termin alltså vid totalt 4 stycken mätningar.

Kartläggningen visar att det förekommer kränkande handlingar både verbala och fysiska och att dessa skett i den fria leken (raster) och i samband med kravsituationer (lektioner). Uppmätta värden gällande trygghet ligger årskurs 2 på 100 % (14 av 17 elever har svarat) och årskurs 5 på 95 % (20 av 24 elever har svarat).

Att vi inte uppnår 100 % som resultat gällande trygghet på enheten kan vi se en koppling till elevers höga ljud med kränkande språk både vid den fria leken och i klassrumssituation. Vi behöver fortsätta med att främja trivsel och goda relationer. Vi behöver fortsätta med att utveckla det normkritiska perspektivet hos all personal på enheten för att i högre grad kunna arbeta främjande.

Främjande och förebyggande arbete

Vi lägger stor vikt på att våra elever ska känna trygghet i sig själva men också ge andra trygghet i sina personligheter oavsett olika etniska tillhörighet. Vi arbetar både främjande och förebyggande. När vi pratar om och planerar insatser som riktas till alla på skolan och som inte förekommer av någon särskild anledning så pratar vi om **främjande** insatser. Det ska finnas främjande insatser för varje diskrimineringsgrund.

Om vi på skolan har en särskild anledning eller ett konkret problem skall det göras **förebyggande** insatser. Förebyggande insatser behöver inte finnas för varje diskrimineringsgrund.

Främjande arbete

Lokala elevhälsoplanen, Plan mot diskriminering och kränkande behandling, skolans gemensamma ordningsregler och klassreglerna samt föregående års trivselenkät.

- **Mål** – Samtliga elever och personal ska vara väl förankrade och bekanta med skolans planer och regler. Dessa skall vara framtagna i gemenskap mellan elever och personal och bearbetas återkommande på temadag samt på elevråd.
- **När:** Höstterminen, vänskapsdagar samt löpande under läsåret.
- **Hur:** Diskutera med eleverna om orsakerna till resultatet i trivselenkäten. Vad vi kan göra mer som vuxna och som elever? Diskutera skolans gemensamma regler och fastställa klassens egna regler.
- **Ansvarig:** Elevhälsan och klasslärare

Klassråd, elevråd, kostråd, städråd och fritidsråd

- **Mål** – Skapa delaktiga elever som känner att de är en del av vår vardag och att de kan påverka den.
- **När:** Månadsvis (kost och städråd 1/termin)
- **Hur:** Klassrådet sammanställer och skickar med sina representanter till elevrådet. Från elevrådet kommer också förslag som diskuteras i klassrådet. Representantskapet till elevrådet ska vara roterande. Fritidsrådet sker även det kontinuerligt.
- **Ansvarig:** Klasslärare, elevrådsansvarig (Erik), fritidspedagogerna.

Elevråd

Elevrådet består av två representanter från varje klass åk 1-6. I elevrådet lyfts frågor som berör elevers vardag och miljö. Elevrådet träffas 1 gång per månad. I elevrådet pratar vi även om diskrimineringsgrunderna och våra främjande insatser.

Fadderaktiviteterna till förskoleklassen

- **Mål** – skapa trygghet och förståelse för de mindre eleverna hos de större
- **När:** inskolningen till förskoleklassen
- **Hur:** Skapa goda förebilder på skolan och skapa mer trygghet för de yngre eleverna.
- **Ansvarig:** Klasslärare

Rastaktiviteter

- **Mål** – Skapa en röd tråd som genomsyrar skolans synsätt på aktiviteter utifrån diskrimineringsgrunderna
- **När:** Raster, fyra dagar i veckan.
- **Hur:** Skapa genomtänkta och styrda aktiviteter mot bakgrund av vad som är aktuellt på skolan. Aktivt samarbete mellan skola, elevhälsoteam och fritids
- **Ansvarig:** Fritidspedagoger

Trygghetsvandringar

- **Mål** – att upptäcka, se och vara medveten om elevernas vardag och aktivt arbeta för en tryggare vardag
- **När:** En gång per läsår, under höstterminen
- **Hur:** Elevråd med skyddsombud, vaktmästare, elevrådsansvarig och rektor går skolan runt för att identifiera otrygga platser ur fysisk och psykosocial syn
- **Ansvarig:** Skyddsombudet

Främjande insatser av diskrimineringsgrunderna

Kön – Främja ökad jämställdhet och se varje elev som en individ oavsett kön

- Vi arbetar för att alla elever oavsett kön ska få lika stort inflytande och utrymme.
- Vi arbetar för att bemöta pojkar och flickor på ett likvärdigt sätt.
- Vi strävar efter att se på film och läsa böcker som inte befäster traditionella könsroller.
- Vi startar upp och uppmuntrar till grupplekar och aktiviteter där flickor och pojkar är aktiva tillsammans.

Elevers delaktighet

- Vi pratar om alla människors lika värde oavsett kön.

Könsöverskridande identitet eller uttryck – respekt oavsett könsidentitet

- Vi läser berättelser som visar barns rättigheter att välja könsidentitet.
- Vi strävar och arbetar för att alla ska få se ut och vara som de vill.
- Samtalsgrupper vid behov.

Elevers delaktighet

- Vi samtalar, läser och diskuterar könsidentitet.
- I vänksgrupperna samtalar eleverna om respekt, känslor, vänskap och könsidentitet samt genomför värderingsövningar.

Etnisk tillhörighet – medvetenhet kring hur olika lika vi alla är

- Arbete kring barns rättigheter och barns olika levnadsvillkor i världen.
- Arbete om FN, demokrati och barnkonventionen.

Elevers delaktighet

- Samtalar, läser, ser filmer och gör grupparbeten om hur människor lever i andra länder. Vi belyser likheter och olikheter.
- Vi arbetar med barnkonventionen och FN i vänksgrupperna.
- Nyanlända elever är inskrivna och delaktiga i klassen.
- Pedagogerna ger eleverna utrymme att berätta för varandra om deras egen religion och högtider, vilket främjar elevernas samhörighet.

Religion eller annan trosuppfattning – Förståelse och inblick för olika trosuppfattningar

- Undervisning kring religiösa högtider, kultur, religion och sedvänjor i världen.
- Nyanlända elever från olika religioner är inskrivna och delaktiga i klassen.

Elevers delaktighet

- Samtala kring olika religioner, se filmer och läsa litteratur som väcker intresse till diskussion. Eventuellt besök av personer med olika trosuppfattningar eller studiebesök.
- Vi pratar om religioners och trosuppfattningars likheter och olikheter på ett naturligt sätt i undervisningen.
- Pedagogerna ger elever med annan trosuppfattning utrymme att berätta om sin religion och deras högtider. Det visar på samhörighet trots olikheter.

Funktionsnedsättning – alla behandlas lika och är lika mycket värda

- Anpassa undervisning och utflykter så att alla kan delta på sina egna villkor.
- Arbeta för att skolan är anpassad för personer med funktionsnedsättning.

Elevers delaktighet:

- Genom undervisning, grupparbete, individuellt arbete om demokrati, barnkonventionen och människors lika värde.
- Vi samtalar om de funktionshinder som finns för att skapa förståelse för de olika förutsättningar som finns bland både elever, personal och övriga samhället.

Sexuell läggning – vara medveten, acceptera och respektera människors olika sexuella läggning

- Under läsåret läsa eller berätta om olika familjekonstellationer.
- Sex och samlevnadsundervisning sker i åk5 och/eller åk 6. I undervisningen visar vi på att kärlek kan ta sig uttryck på olika sätt. Skolan kan bjuda in ungdomsmottagningen som komplement.

Elevers delaktighet:

- Genom olika uttrycksformer t.ex. filmer, läsa böcker, rollspel, skapande verksamhet och studiebesök.
- I mindre grupper, åk 5 och/eller åk6, diskuterar och samtalar eleverna om respekt, känslor, vänskap, könsidentitet och sexuell läggning

Ålder – alla ska känna sig respekterade och delaktiga oavsett ålder

- Återkommande åldersintegrerade aktiviteter som utflykter och friluftsdagar i vänskapsgrupper.
- Fadderverksamheten mellan åk6 och förskoleklassen.
- Gemensamma raster för olika åldrar bidrar till samarbete och åldersintegrerad lek.

Elevers delaktighet:

- Elevråd och matråd samlar elever från åk 1-6 för att samtala om trivselfrågor.

Kartläggning

Syftet med kartläggningen är att ge skolans personal en bild av hur läget är på skolan så att konkreta mål för arbetet mot tryggare miljö kan sättas. På skolan har vi följande moment:

- Enkäter

- Trygghetsvandring
- Elevråd – klassråd
- Rastansvariga
- Incidentrapporter/anmälan till rektor
- Mitterminskonferens
- Utvecklingssamtal med IUP

Förebyggande arbete

- Fler vuxna vid raster och övergångar, till exempel matsal, musikal och kapprum för att skapa trygghet och lugn. (Fokusområde för läsåret)
 - Duschdraperi i omklädningsrum för att ge tillfälle till avskildhet och trygghet.
 - Bussvärdar som ser till att eleverna kommer på rätt buss när de ska hem. För att skapa lugn, trygghet och trafiksäkerhet.
-

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks eller diskrimineras av annan elev

Rutiner för hur skolläring, elever, lärare och vårdnadshavare ska agera när misstanke om att diskriminering eller kränkande behandling förekommer eller har förekommit.

Skolans anmälningsskyldighet omfattar alla händelser där ett barn eller en elev upplever sig ha blivit utsatt för trakasserier eller kränkande behandling. Det kan ske på skoltid, fritid och/eller via digitala medier. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarligt en händelse är innan den anmäls till rektor resppektive huvudmannen. Utredningsskyldigheten är också oberoende av om det förelåg en avsikt att kränka eller inte. Skyldigheten att utreda föreligger även om vårdnadshavare eller elev uppger att de inte vill att händelsen ska utredas. Det är viktigt att de enskildas upplevelser av det inträffade är utgångs-punkten för utredningen kring vad som hänt. Utredningens omfattning och exakta metod måste anpassas till varje enskilt fall.

Personal vid skola som upplever oro eller får kännedom om att en elev har, eller anser sig ha, blivit utsatt för diskriminering och/eller kränkande behandling är skyldig att omgående anmäla detta till rektor på blankett ”Anmälan till förskolechef/rektor vid diskriminering och kränkande behandling”.

(Hänvisning till blankett: Se bilaga 1).

Rutiner för att utreda och åtgärda när elev kränks av andra elever

1. Samtal med den som blivit utsatt. Ansvarig: Pedagog
2. Samtal med andra som sett eller vet något. Ansvarig: Pedagog
3. Samtal med den/de som utfört handlingen. Ansvarig: Pedagog för alla inblandade elever.
4. Vårdnadshavare till inblandade elever informeras skyndsamt. Ansvarig: Pedagog.
5. Samtalen dokumenteras på blankett: ”Anmälan till rektor/förskolechef.” som finns på skolans/kommunens intranät Ansvarig: Pedagog
6. Blanketten lämnas till rektor: Ansvarig: Pedagog.
7. Rektor utreder ärendet i samarbete med berörd personal och följer mallen: Utredning vid kränkande behandling som finns på skolans/kommunens intranät. Denna kontakt tas av ansvarig rektor.
8. Rektor anmäler händelsen till huvudmannen via blankett: Rapport till huvudmannen vid diskriminering och/kränkande behandling? Ansvarig: Rektor
9. Återkoppling sker till samtliga berörda. Ansvarig: Rektor.

Rektor analyserar i samarbete med berörd personal utifrån utredningens resultat vilka åtgärder som behöver vidtas för att förhindra fortsatta kränkningar och upprättar ett åtgärdsprogram. Rektor följer upp och analyserar resultatet av genomförda åtgärder. Vid behov sker möte med berörda parter, elever, vårdnadshavare och personal om ytterligare åtgärder utifrån analys skall vidtas.

Misstänkt brott anmäls till sociala myndigheter och/eller polis.

Referenser

- Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling – allmänna råd (Skolverket)
 - Lika rättigheter i förskolan – handledning (Diskrimineringsombudsmannen)
 - Lika rättigheter i skolan – handledning (Diskrimineringsombudsmannen)
 - Skollagen (2010:800)
 - Diskrimineringslagen (2008:567)
 - Socialtjänstlagen
 - FN:s barnkonvention
 - Rutin vid diskriminering och/eller kränkande behandling
-

Bilaga 1 – Anmälan till förskolechef/rektor vid diskriminering och kränkande behandling

MARIESTAD

Anmälan till förskolechef/rektor vid diskriminering och kränkande behandling

6 Skollagen 6 kap 10 §

Anmälan om utredning vid kränkande behandling görs till förskolechef/rektor.
Förskolechef/rektor anmäler vidare till huvudmannen som är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna.

Datum för anmälan	
Diskriminerad/kränkt barn/elev	Personnummer
Enhet	Avdelning/klass
Ansvarig förskolechef/rektor	Ansvarig pedagog (klassföreståndare/mentor)

Ärendet gäller diskriminering (gäller enbart vuxen → barn/elev)

- kön, könsidentitet eller könsuttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder
- bristande tillgänglighet

Ärendet gäller kränkning

- barn/elev → barn/elev
- vuxen → barn/elev
- muntlig kränkning
- skriftlig/digital kränkning
- psykisk
- fysisk

VAD har hänt? NÄR hände det? VAR hände det?

Bilaga 2 – Anmälan till nämnden vid diskriminering och kränkande behandling

MARIESTAD

Anmälan till nämnden vid diskriminering och kränkande behandling

Skollagen 6 kap 10 §

**Anmälan om utredning vid kränkande behandling görs till förskolechef/rektor.
Förskolechef/rektorn anmäler vidare till huvudmannen som är skyldig att skyndsamt utreda
omständigheterna.**

Datum	Delegationsbeslutets diarienummer
-------	-----------------------------------

Enhet	
Diskriminerad/kränkt barn/elev (födelsedatum 6 siffror + initialer)	
	☐ pojke ☐ flicka
Ansvarig förskolechef/rektor	
Anmälan inkom till förskolechef/rektor	

Ärendet gäller diskriminering (gäller enbart vuxen → barn/elev)

- kön, könsidentitet eller könsuttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder
- bristande tillgänglighet

Ärendet gäller kränkning

- barn/elev → barn/elev
- vuxen → barn/elev
- muntlig kränkning
- skriftlig/digital kränkning
- psykisk
- fysisk